

NATURES, SCIENCES SOCIÉTÉS

VOL. 12, Nº 1
XANEIRO-MARZO 2004

ÍNDICE

EDITORIAL

Por unha nova década	Jean-Paul Billaud, Henri Décamps, Bernard Hubert	5
----------------------	--	----------

ARTIGOS

Comparación entre os procedementos de descentralización e negociación da xestión da auga en Francia e en California	Sophie Thoyer, Sylvie Morardet, Patrick Rio, Rachel Goodhue	7
Entre a memoria e a proba: o papel do documento escrito nas explotacións agrícolas	Armelle Mazé, Marianne Cerf, Marianne Le Bail, François Papy	18
A responsabilidade social na elaboración de indicadores: a experiencia da industria europea do aluminio	Sylvie Faucheux, Isabelle Nicolaï	30

FOROS

Que importancia ten o medio ambiente? Leccións do caso Lomborg	Edwin Zaccai, François Goor, Bruno Kestemont	42
--	--	-----------

Dossier Interdisciplinariedade

Invocadas, tratadas, criticadas: as interdisciplinariedades a debate	A Redacción	50
A ciencia está morta, viva a ciencia!	Rémi Barré	52
A interdisciplinariedade en Cemagref: sobre a complicada elaboración dunha investigación sobre o medio ambiente	Daniel Terrasson, Pierrick Givone	56
A iterdisciplinariedade no CNRS ¹ : o testemuño dun investigador sobre a sección do departamento de ciencias humanas e sociais (1991-2003)	Daniel Bley	59
A interdisciplinariedade vista e realizada polos investigadores da disciplina de ciencias naturais. A		

¹ CNRS – Centro Nacional da Investigación Científica

mesa redonda das Xornadas de *Natures, Sciences, Societés* en 2002

Jean-Marie Legay **63**

ENTREVISTA

Pierre Dansereau, o cabaleiro decodificador e iconoclasta da ecoloxía. Declaración recollida por Normand Brunet e Agnès Pívo

75

OPINIÓN LIBRE

O trámite da calidade: normalización dos procedementos de investigación e/ou mellora das relacións humanas

Catherine Aubertin **83**

NOVIDADES EN INVESTIGACIÓN

A actividade científica no *Conservatoire du Littoral*²: entre a investigación e a acción

Violaine Chenat,
Anne Konitz,
Catherine Garreta,
Bernard Kalaora **85**

VIDA CIENTÍFICA

V Congreso Mundial sobre os parques da Unión Mundial para a Natureza (UICN). Resumo

Anne Fournier **93**

As Xornadas de Desenvolvemento Sostible

Michel Griffon,
Bernard Hubert,
Jean-Yves Martin **97**

CONFERENCIAS

Resumos

106

Selección temática

120

ASOCIACIÓN NSS-DIALOGUE

Unha asociación para o desenvolvemento do diálogo interdisciplinar

128

² El **Conservatoire du littoral**, membro de la **Unión Mundial para la Naturaleza (UICN)**, es un **establecimiento público** creado en 1975 responsable da protección dos espazos naturais e paisaxes nas zonas marítimas e lacustres.

ÍNDICE

EDITORIAL

Mareas negras: o risco e o habitual Claude Gilbert **133**

ARTIGOS

Que é o emprego sostible? Sébastien Knockaert,
Muriel Maillefert **135**

A sobreexplotación das augas subterráneas: retos e xestión Olivier Petit **146**

Exposición de obxectos da natureza en París e Varsovia: as árbores salientables de dous bosques periurbanos Paul Arnould,
Caroline Cieslak **157**

FOROS

Os novos vínculos sociais co territorio Christian Deverre **172**

Alguns comentarios sobre os núcleos duros das ciencias brandas. Un exemplo tomado da antropoloxía Maurice Godelier **179**

Dossier Interdisciplinarietà (continuación)

A interdisciplinarietà vítima da reforma institucional do IRD³ Catherine Aubertin **184**

Unha visión sobre a interdisciplinarietà do INRA⁴ Jean-Pierre Deffonataines,
Bernard Hubert **186**

A evolución dos eidos do saber, interdisciplinarietà e núcleos duros Dominique Pestre **191**

PERSPECTIVA

Thierry De Putter, un xeólogo que fai fronte ao temor "irracional" dos residuos radiactivos. Declaración recollida por Agnès Pívo **197**

A interdisciplinarietà a proba da práctica: O exemplo dun espazo protexido (erratum) Jean-Claude Génot **203**

³ IRD – Instituto de Investigación para o Desenvolvemento

⁴ INRA – Instituto Nacional da Investigación Agronómica (Francia).

OPINIÓN LIBRE

- As mulleres na era dos filósofos. Unha antoloxía crítica Anne-Françoise Schmid **204**
- Sobre o libro de Chahdortt Djavann: *Bas les voiles!* Jean-Marie Legav **208**
- Cambio do estatuto do Ifen⁵: unha proba de mellor xestión ambiental? Jacques Varet **210**

NOVIDADES EN INVESTIGACIÓN

- O Instituto Francés da Biodiversidade Marcel Jollivet **213**
- A marea negra do *Erika*: consecuencias ecolóxica e ecotoxicolóxicas.
Balance dun programa de investigación Lucien Laubier **216**
- Bosques, ventos e riscos: o programa francés de investigación “post-temporais”. Primeiro balance dun programa de investigación en curso Yves Birot **221**

VIDA CIENTÍFICA

- Obradoiro integral do programa PAL+ “Investigación sobre o paludismo e a relación desta con outras enfermidades transmisibles, para os países en vías de desenvolvemento”. Resumo do coloquio Daniel Bley **225**
- “As análises socioeconómicas do risco de asolagamento en Europa: a utilización destas na redución da vulnerabilidade e nos sistemas de indemnización”.
Resumo do seminario Gerard Brugnot **228**

CONFERENCIAS

- Resumos **231**
- Selección temática **246**

ASOCIACIÓN NSS-DIALOGUE

- Natures Sciences Sociétés*, 10 anos despois...
Retrospectiva e prospectiva. Seminario de intercambios “Indisciplines”, a nova colección NSS **255**

⁵ Ifen - Instituto Francés do Medio Ambiente.

ÍNDICE

EDITORIAL

- Homenaxe a Gérard Mégie
Marcel Jollivet,
Jean-Marie Legay **261**

ARTIGOS

- A erosión na franxa costeira: un exemplo de xestión dos
riscos
Catherine Meur-Férec,
Valérie Morel **263**
- Ciencias ambientais e interdisciplinabilidade: unha
reflexión procedente dos debates nos Países Baixos
Pieter Leroy **274**
- Agricultores anovadores: unha nova gramínea nos
pasteiros de Santa Maria (Amazonia brasileira)
Danielle Mitja,
Pascale de Robert **285**

FOROS

- O obxecto no espazo agrícola. A perspectiva dun
xeoagronomo
Jean-Pierre Deffontaines **299**
- Comentario
Augustin Berque **305**

Dossier Interdisciplinabilidade (continuación)

- Territorio: agronomía, xeografía, ecoloxía: de que
disciplina se trata? O punto de vista dun investigador
agronomo
Jean Boiffin **307**
- A programación das investigacións interdisciplinares
sobre medio ambiente no CNRS. Lóxica científica ou
lóxica de poder?
Tatiana Muxart **310**

ENTREVISTA

- Bertrand Vissac ou os camiños de obstáculos dun
cidadán investigador. Declaracións recollidas por
François Papy **316**

OPINIÓN LIBRE

- O Instituto Francés de Medio Ambiente a debate:
decepcións e esperanzas
Christian Lévêque,
Jean-Claude Mounolou **325**

NOVIDADES EN INVESTIGACIÓN

- Os científicos e a política: o exemplo da contaminación
atmosférica en RDA (1949-1989)
Michel Dupuy **327**

VIDA CIENTÍFICA

“Un desenvolvemento rural integrado ao servizo da cohesión social e rexional da Unión Europea”. Resumo do coloquio

Dominique Vollet **337**

Os ensayos no eido das plantas transxénicas: Balance. Resumo do seminario

François Papy **339**

“Camargues”: reflexións sobre unha aventura interdisciplinar

Henri Décamps **343**

CONFERENCIAS

Resumos

345

Selección temática

360

ASOCIACIÓN NSS-DIALOGUE

Nova páxina web, novo enderezo

368

ÍNDICE

EDITORIAL

Investigadores novos: profesionalizar, pero tamén (re)formar	Jean-Paul Billaud, Henri Décamps, Bernard Hubert	373
--	--	------------

ARTIGOS

Impactos do cambio climático e modelización integrada, a parte do arbitrario	Philippe Ambrosi, Pierre Courtois	375
Concepcións dos agricultores e modelos agronómicos. Os pasteiros das vacas leiteiras no Jura	Anne Mathieu	387
Comentario	François Papy	400
Comentario	Claudine Friedberg	402
Certificación en situación de incerteza: o caso dos OMX	Céline Granjou, Egizio Valceschini	404

FOROS

A fase pastoral da sericultura. A crise da pebrina e as súas consecuencias	Jean-Marie Legay, Gérard Chavancy	413
--	--------------------------------------	------------

Dossier Interdisciplinarietà (continuación)

Unha reflexión interdisciplinar sobre a Academia de Agricultura de Francia	Alain Perrier	418
--	---------------	------------

PERSPECTIVA

Georges Bertrand, un xeógrafo interroga sobre a agronomía. Declaracións recollidas por Daniel Terrasson		424
---	--	------------

OPINIÓN LIBRE

Do uso mediático do contencioso ambiental	Simon Charbonneau	430
---	-------------------	------------

NOVIDADES EN INVESTIGACIÓN

“Unidade e identidade do Home”; novas perspectivas	Claudine Friedberg	434
--	--------------------	------------

VIDA CIENTÍFICA

“O tratamento das catástrofes por parte dos medios de comunicación na historia: entre o esquecemento e a memoria”. Resumo do coloquio	Stéphane Cartier	439
---	------------------	------------

“O bosque: retos comparados das formas de adaptación, xestión e explotación nas políticas ambientais e o contexto de urbanización xeneralizada”. Resumo do coloquio

Jean-Paul Guyon **442**

“O bosque, fonte de vida”. Resumo do coloquio

Jacques Valeix,
Henri Félix Maître **445**

“A avaliación da paisaxe: unha utopía necesaria?”.
Resumo do coloquio

Jacqueline Candau,
Sylvie Ferrari **448**

CONFERENCIAS

Resumos

450

Selección temática

466